

Univerzitet Crne Gore

Filološki fakultet

VIJECU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Obrazloženje podobnosti teme i kandidata

Na sednici Vijeća Filološkog fakulteta održanoj od 21.06.2018. do 22.06.2018 godine imenovana je Komisija za ocenu podobnosti teme **Somatizmi sa konstituentom Hand/ruka u njemačkoj i crnogorskoj frazeologiji** kandidatkinje Ilde Ramusović. Nakon analize Prijave magistarskog rada Komisija u sastavu prof. dr Smilja Srđić, prof. dr Annette Đurović i prof. dr Sonja Nenezić podnosi Vijecu Filološkog fakulteta sledeći:

IZVEŠTAJ

o oceni teme i kandidata

Prijava teme magistarskog rada kandidatkinje Ilde Ramusović pod naslovoma **Somatizmi sa konstituentom Hand/ruka u njemačkoj i crnogorskoj frazeologiji** sadrži: biografiju, kratku razradu teme, strukturu rada i obrazloženje kao i listu najznačajnije literature. Saglasnost na prijavu je svojim potpisom potvrdila dr Smilja Srđić koju je kandidatkinja predložila za mentora.

U Prijavi Ilda Ramusović navodi da je rođena 1991. godine u Beranama. Osnovne, specijalističke i master studije je od 2010. do 2016. pohađala na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Nakon stručnog usavršavanja u osnovnoj školi „Maksim Gorki“ u Podgorici radi u

međunarodnoj IB školi „Knightsbridge School Montenegro“. Kao stipendista Erasmus i CEPUS programa provela je jedan semestar u Beču i jednu akademsku godinu na Univerzitetu u Hajdelbergu.

Magistarski rad Ilde Ramusović je iz oblasti koja je dugo bila zapostavljena u jugoslovenskoj germanistici. Tek pre dvadesetak godina ona se etablirala kao samostalna naučna disciplina – dotad se proučavala u okviru leksikologije. U međuvremenu je na nekim univerzitetima dospela u naučne planove, a frazeološki fenomeni bili su predmetom istraživanja u par doktorskih teza i magistarskih radova. Sve to vreme je kontrastivna frazeologija ostajala u senci frazeologije nemačkog jezika. Tek poslednjih godina se fokus naučnog interesovanja pomera i na nju što je rezultiralo objavljinjem određenog broja kontrastivnih radova. I rad koleginice Ilde Ramusović sigurno će predstavljati doprinos boljem razumevanju frazeologije nemačkog i crnogorskog jezika.

Predmet proučavanja u ovom radu su frazeologizmi koji sadrže konstituentu *Hand/ruka*. Frazeolološke jedinice čija jedna komponenta imenuje deo čovekovog tela nazivaju se *somatizmi*. Teorijski deo rada će detaljnije predstaviti frazeologiju kao naučnu disciplinu: biće definisan pojam frazeologije i frazeologizma, navedene osnovne karakteristike frazeologizama i njihova klasifikacija kao i dosadašnja proučavanja. U drugom delu rada će se analizirati somatizmi kao frazeološke jedinice. Korpus će sačinjavati somatizmi sa komponentom *Hand/ruka*, ekcerpirani iz frazeološkog rečnika: *Nemačko-srpskohrvatski frazeološki rečnik: nemački idiomatski izrazi sa srpskohrvatskim ekvivalentima* (1981) Pavice Mrazović i Ružice Primorac. Polazni jezik je nemački dok je ciljni crnogorski jezik. Pored navedenog u fokusu će se naći i somatizmi sa konstituentom *Hand/ruka* iz sledećih rečnika: Đ. Otašević (2012): *Frazeološki rečnik srpskog jezika*; Duden (2002): *Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik*; J. Matešić (1982): *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Frazeologizmi kao što je npr. *in guten Händen (sein)/biti u dobrom rukama* će biti podvrnuti kontrastivnoj analizi kako bi se utvrdio stepen ekvivalencije. Analiza ekscerpiranih somatizama iz kontrastiranog jezičkog para će se odvijati na leksičkom, morfosintaksičkom i semantičkom nivou. Svi frazeologizmi biće potkrepljeni primerima iz oba jezika. U završnom delu rada biće sumirani dobijeni rezultati koji se odnose na morfosintaksu i semantiku somatizama sa pomenutom konstituentom.

Obrazlažući izbor teme, kandidatkinja ističe da frazeologija kao lingvistička disciplina, a somatizmi kao frazeološke jedinice zauzimaju bitno mesto u nauci o jeziku, kako u nemačkom tako i u crnogorskem jeziku. Oni su deo svakodnevnog govora. Kako frazeološke jedinice sa istim konstituentama postoje u oba jezika, interesantno ih je upoređivati i naći sličnosti i razlike na leksičkom, morfosintaksičkom i semantičkom nivou. U nemačkom jeziku postoji znatan broj radova o somatizmima, u crnogorskem manje. Samim tim je tema značajna za proučavanje i može da posluži kao osnov za dalje proučavanje ovih kao i drugih frazeoloških jedinica. Konstituenta *Hand/ruka* će u

ovom radu imati centralno mesto. Ruke kao simbol slobodne volje, pomoći i moći imaju bitno mesto u frazeologizmima nemačkog i crnogorskog jezika, te će njihovo kontrastivno proučavanje predstavljati doprinos frazeologiji. Reč *Hand* se u crnogorskom jeziku zavisno od konteksta može prevesti kao *šaka* ili *ruka*. Kako se nemački somatizmi sa konstituentom *Hand* u crnogorskom jeziku većinom prevode konstituentom *ruka*, analizom će biti obuhvaćeni samo frazeologizmi sa ovom konstituentom. Na primer, nemački frazeologizam *die Hand ins Feuer legen* se ne prevodi kao **staviti šaku u vatru* već kao *staviti ruku u vatru*. U obrazloženju svoje teme kandidatkinja takođe ističe činjenicu da su frazeologizmi čest predmet lingvističkih istraživanja, kontrastivna frazeologija, pak, još uvek je u senci kontrastivnih istraživanja sintaksičkog i morfološkog sistema nemačkog i drugih jezika.

Odabirom navedene teme, kandidatkinja je pred sebe postavila zadatak da analizom ekscerpiranih frazeologizama iz nemačkog i crnogorskog jezika utvrdi u kom postotku su zastupljeni frazeologizmi sa totalnom (sastavljeni od istih leksema, sa istom gramatičkom strukturom i istim značenjem), parcijalnom (razlikuju se u nekom od pomenutih segmenta) i nultom ekvivalencijom (u ciljnom jeziku ne postoji ekvivalentni frazeologizam pa se pristupa opisnom prevođenju). Lektirom najosnovnije literature došla je do osnovne hipoteze: *Pretpostavlja se da je zastupljena delimična ekvivalencija somatizama sa konstituentom Hand/ruka u nemačkom i crnogorskom jeziku*. Metode koje će biti primjenjene u istraživanju su, pre svega, stukturalna i metoda kontrastivne analize.

Prijava teme sadrži spisak osnovne literature:

Rečnici:

1. Duden (2002): *Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik*. Mannheim: Dudenverlag.
2. Mrazović, P./R. Primorac (1991): *Nemačko-srpskohrvatski frazeološki rečnik*. Drugo izdanje Beograd: Naučna knjiga.
3. Matešić, Josip. (1982): *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Otašević Đ. (2012): *Frazeološki rečnik srpskog jezika*. Novi Sad: Prometej.

Ostala literatura:

1. Burger, H. et al. (1982): *Handbuch der Phraseologie*. Berlin etc.: de Gruyter.
2. Dragičević, R. (2007): *Leksikologija srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike.
3. Đorđević, Radmila (2004) *Uvod u kontrastiranje jezika*. Beograd: Filosofski fakultet.
4. Fleischer, Wolfgang. (1997): *Phraseologie der Deutschen Gegenwartssprache*. 2. Durchgesehene und ergänzte Auflage. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

5. Földes, C. (1996): *Deutsche Phraseologie kontrastiv: intra- und interlinguale Zugänge*. Heidelberg: Groos (Deutsch im Kontrast Bd. 15).
6. Hrustić, M. (2015): *Prevodenje u teoriji i praksi*. Tuzla: Institut za bosanski jezik i književnost, 113-126.
7. Ivir, Vladimir. (1978): *Teorija i tehnike prevodenja*. Prevodenje kao jezočki čin. Sremski Karlovci: Centar "Karlovačka gimnazija".
8. Lapinskas, S. (2013): *Zu ausgewählten theoretischen Problemen der deutschen Phraseologie*. Ein Lehrbuch für Studierende der Germanistik. Vilnius: Vilniaus Universitetas.
9. Kahl, S. (2015): *Kontrastive Analyse zu phraseologischen Somatismen im Deutschen und Italienischen*. Bamberg: University of Bamberg Press.
10. Kljakić, S. (2013): *Kontrastina analiza glagola hodanja u engleskom i srpskom jeziku*. Komunikacija i kultura online. Godina IV. Broj 4. Novi Sad: Filozofski fakultet u Novom Sadu
11. Özbay, R. (2010): *Äquivalenz dei türkischen und deutschen Somatizmen mit „Hand“ und „Auge“*. CYPRUS International University CIU.
12. Palm, C. (1997) Christina Palm, *Phraseologie/Eine Einführung*, Tübingen: Gunter Narr Verlag. 2. Auflage, 1997.
13. Pon, L./S. Cimer/V. Karabalic [Hrsg.] (2011): *Angewandte Linguistik heute: Forschung und Perspektiven*. Beiträge von der KGAL-Konferenz 2011 / *Applied linguistics today. Research and perspectives. Proceedings from the CALS conference* Verlag: Frankfurt, M. u.a.: Lang, 173-185.
14. Glušica, Rajka (2013): Somatski frazeologizmi sa sastavnicom glava u Gorskem vijencu, nova serija, br. 10, Nikšić.
15. Ristić, Gordana (2013): *СОМАТИЗМИ У НЕМАЧКОЈ И СРПСКОЈ ФРАЗЕОЛОГИЈИ (КОНТРАСТИВНА ИСТРАЖИВАЊА)* Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu.
16. Trivić, A. (2015): *Leksičko-semantička analiza somatizama u frazeologiji savremenog španskog i srpskog jezika: Kontrastivni pristup*. Doktorska disertacija. Kragujevac: Univerzitet u Kragujevcu.
17. Wild, K. (2012): *Vergleich phraselogischer Einheiten betreffend den menschlichen Körper in deutscher und russischer Sprache*. Wien: Universität Wien.

Internet izvori:

1. Redensarten-Index. URL: <http://www.redensarten-index.de/suche.php>
2. Duden online. URL: <http://www.duden.de/>
3. Linguistic international
http://www.beck-shop.de/fachbuch/vorwort/9783631651667_Intro_002.pdf

Zaključak i predlog

Komisija konstatiše da kandidatkinja Ilda Ramusović ispunjava potrebne i propisane uslove za prijavljivanje teme kao i da je odabrana tema pogodna za izradu master rada. Komisija predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati temu za izradu master rada pod navedenim naslovom.

U Nikšiću, 12. 7. 2018.

Komisija

prof. dr. Smilja Srdic, mentor

prof. dr Annette Đurović, član

prof. dr Sonja Nenezić, predsednik

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 16.07.2018.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
01	1220		

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Predlog Komisije za ocenu magistarskog rada **Somatizmi sa konstituentom
Hand/ruka u njemačkoj i crnogorskoj frazeologiji** kandidatkinje Ilde Ramusović

Predlažem sledeći sastav komisije za ocenu magistarskog rada **Somatizmi sa konstituentom
Hand/ruka u njemačkoj i crnogorskoj frazeologiji** kandidatkinje Ilde Ramusović:

1. Prof. dr Smilja Srđić, mentor
2. Prof. dr Annette Đurović, član
3. Prof. dr Sonja Nenezić, predsednik

Prof. dr Smilja Srđić

U Nikšiću, 16. 07. 2018.